

II CONGRÉS INTERNACIONAL DEL TRIBUNAL DE LES AIGÜES

- Un model mil·lenari de gestió sostenible de l'aigua -

Data: Dimecres i dijous 21 i 22 de maig de 2025

Lloc de celebració: Palau d l'Exposició ([Carrer de Galícia, 3, El Pla del Real, 46010 València](#))

Centre d' Interpretació del Tribunal De Les Aigües (Casa Vestuari) ([Plaza de la Virgen, 1, 46001 València](#))

Coorganizadores:

- Tribunal de les Aigües de València
- Centre Mundial de València per a l'Alimentació Urbana Sostenible (CEMAS)

Context:

Per a avançar cap a una major sostenibilitat i enfortir els sistemes alimentaris, és necessari un just reconeixement a l'entitat jurídica en actiu més antiga del món: [El Tribunal de les Aigües de València](#). Aquesta institució existeix des de fa més de mil anys, i encara que no s'han pogut documentar els seus orígens exactes, es coneix que el Tribunal de les Aigües data dels temps d'Al-Andalus, i fins i tot molt probablement, de l'època del Califat de Còrdova en el segle X.

La ciutat de València, envoltada per l'Horta, un paisatge verd de producció agrícola basat en verdures, llegums, hortalisses i fruites, ha comptat des de fa segles amb aquesta institució fonamental que ha vetlat per la correcta gestió de l'aigua i per la mediació en la resolució de conflictes, i que ofereix valuoses lliçons per a abordar els reptes actuals i construir un futur més sostenible.

El Tribunal de les Aigües està constituït pels síndics de les huit séquies mare que prenen aigua del riu Túria a través dels seus assuts, i és presidit per un síndic-president triat d'entre ells.

Els trets més característics d'aquesta institució, i que a més són les majors ambicions doctrinals en el camp del dret processal de tots els països són:

- **La concentració:** els membres del tribunal tenen a la seua disposició tot el necessari per a resoldre el cas i poder dictar sentència en eixe moment, sense que calga ajornar cap judici. Està el Guarda o llaurador perjudicat i està l'acusat, tots dos poden exposar el seu cas i aportar proves i testimonis. Tot es resol en eixa sessió.
- **La oralitat:** tot el judici és oral, des de la denúncia, que presenta el Guarda o el denunciant, fins a la sentència, també oral, passant per la indagatòria, aclarint, explicant o justificant els fets amb la intervenció del President i síndics que interroguen verbalment a les parts.

- **La rapidesa:** Reunit una vegada per setmana tots els dijous, tracta les infraccions comeses des del dijous anterior, a més, els assumptes només poden demorar-se fins a 21 dies com a màxim. Aquesta és una de les característiques més importants d'aquest tribunal.
- **L' economia:** Los juicios no ocasionan gasto alguno de tipo procesal, los Síndicos no perciben sueldo ni dieta alguna, ya que el juzgar es una de sus obligaciones como síndicos de las acequias.

A causa de tots aquests trets, el Tribunal de les Aigües de València s'erigeix com un model de referència a nivell internacional.

El Tribunal de les Aigües de la Vega de València va ser declarat [Patrimoni Immaterial de la Humanitat](#) l'any 2009. Això consisteix en una distinció internacional que concedeix la UNESCO per a protegir el patrimoni cultural oral o no material, l'existència del qual cal conservar per la seua importància. Aquest reconeixement destaca el valor històric i jurídic d'aquesta institució, així com el seu valor etnològic i patrimonial. L'any passat 2024 va ser el 15é aniversari des que el Tribunal va ser declarat Patrimoni Immaterial de la Humanitat.

A més, el 16 d'octubre de 2023 el Tribunal de les Aigües de la Vega de València va ser reconegut a Roma per l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) com a [Heroi de l'Alimentació](#), per la gran labor que exerceix salvaguardant un dels recursos més valuosos de la Terra: L'aigua.

D'altra banda, cal destacar que l' any 2019 la FAO va declarar el [Regadiu Històric de L' Horta de València Sistema Important del Patrimoni Agrícola Mundial \(SIPAM\)](#), sent el Tribunal de les Aigües un actor clau en el manteniment d'aquest sistema. L' any passat 2024 es va complir el 5é aniversari des que el regadiu històric de L' Horta de València es va declarar SIPAM.

Sense dubte estem davant una institució que, a més de garantir la distribució justa i equitativa de l'aigua, un recurs vital per a l'agricultura, també fomenta l'harmonia i la resolució pacífica de conflictes entre els agricultors. La seua saviesa ancestral i el seu profund arrelament en la comunitat el converteixen en un pilar fonamental per a la preservació de L' Horta valenciana i el benestar dels seus habitants.

L' any 2023 es va celebrar a l' Aula Magna de la Universitat de València el I Congrés Internacional del Tribunal de les Aigües, i l'any passat 2024 es tenia prevista la celebració del II Congrés Internacional del Tribunal de les Aigües per als dies 6 i 7 de novembre de 2024, en el marc de la [Capitalitat Verda Europea](#), ostentada per València durant tot 2024. I, així mateix, commemorar el primer [Dia Internacional del Patrimoni Cultural Immaterial](#) celebrat el 17 d' octubre de 2024 dins de les activitats programades per la UNESCO.

No obstant això, finalment aquest Congrés va ser cancel·lat a causa de la devastadora DANA (Depressió Aïllada en Nivells Alts) que va colpejar amb especial duresa la ciutat de València i nombrosos municipis del seu entorn el passat 29 d'octubre de 2024. Aquella jornada va deixar després de si greus conseqüències que van afectar milers de persones: intenses pluges i vents que van provocar inundacions, danys en infraestructures i equipaments públics, així com un fort impacte en els camps, els cultius i l'activitat econòmica local. Va ser un episodi que va marcar profundament a la ciutadania i que va exigir la màxima solidaritat i el màxim esforç col·lectiu per a atendre les necessitats de les persones afectades.

Així doncs, finalment, el II Congrés Internacional del Tribunal de les Aigües de València se celebrarà aquest any 2025, els dies **21 i 22 de maig**. Una cita que ens permetrà reprendre els intercanvis previstos i rendir un merescut homenatge al paper essencial que el Tribunal de les Aigües exerceix com a garant d'un model de gestió de l'aigua sostenible, equitatiu i profundament arrelat en la història i la identitat de la nostra terra. Amb aquest Congrés, volem reconèixer i posar en valor la seua valuosa labor, així com la seua contribució a la construcció de sistemes alimentaris més resilents i sostenibles, imprescindibles per al benestar present i futur de València i dels seus ciutadans.

